

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- 128
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

7/16340 GK 14
7/16510 7
7/16619
7/16623 GK 16
7/16626
1!.../1/2024
7/16742 GK 17
7/16753
7/16908 GK 18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 30/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1501035 sayılı yazınız.
b) 30/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1501043 sayılı yazınız.
c) 02/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1503002 sayılı yazınız.
ç) 04/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1504468 sayılı yazınız.
d) 07/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1505256 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen Muş Milletvekili Sümeyye BOZ'un 7/16340, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/16510, Antalya Milletvekili Cavit ARI'nın 7/16619, Van Milletvekili Sinan ÇİFTYÜREK'in 7/16623, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/16626, Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İNCESU'nun 7/16742, İstanbul Milletvekili Suat ÖZÇAĞDAŞ'ın 7/16753 ve Osmaniye Milletvekili Asu KAYA'nın 7/16908 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (11 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16340 GK 14

MUŞ MİLLETVEKİLİ SÜMEYYE BOZ'UN 7/16340 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Öğretim programları teknik açıdan gerektiğinde yenilenen, güncellenen, sadeleşen bir esnekliğe sahiptir. Uygulamaya yönelik izleme değerlendirme sürecinin ise devamlılığı esastır. Sosyokültürel hayat, bilim ve teknolojideki hızlı değişim ve gelişmeler; toplumun ve ferдин ihtiyaç duyduğu vasıfların da farklılaşmasına sebep olmaktadır. Bu farklılaşma ise tabii olarak çağın gerekliliklerini karşılayabilecek fertlerin yetiştirilmesini sağlayacak olan öğretim programlarının yenilenmesi ve güncellenmesi ihtiyacını doğurmaktadır. Bu bağlamda yürütülen izleme ve değerlendirme çalışmaları, ulusal ve uluslararası değerlendirme sınavlarının sonuçları, akademik çalışmalar ve ihtiyaç analizleri, öğretim programlarının geliştirilmesine dayanak oluşturmaktadır.

Bulduğumuz çağda, öğrencilerin sahip olmaları gereken temel bilgi, beceri ve değerlerin yanı sıra bunları edinme sürecindeki farkındalıkları da önem arz etmektedir. Ayrıca öğrencilerin edindikleri kazanımların farklı alanlarda kullanılabilmesi için güçlü bir altyapıya sahip olunması da bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamındaki öğretim programlarının temel yaklaşımı; öğrenci profili, erdem-değer-eylem çerçevesi, beceriler çerçevesi bileşenlerinden oluşan bütüncül bir modeldir. Öğretim programlarının merkezinde insan; zihinsel, duygusal, bedensel, sosyal ve manevi gelişim yönleriyle bir bütün olarak ele alınmaktadır. Öğrenme süreçleri, bireylerin ilgi ve kabiliyetleri ölçüsünde esnek ve özgür öğrenme ortamlarının yaygınlaştırıldığı hak ve gelişim temelli bir yapıdadır. Kavramsal becerileri temel alan bu modelde, üst düzey düşünme becerilerinden eleştirel düşünme becerisi önemli bir öğrenme çıktısı olarak değerlendirilmektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde bilme ile sorumluluk, birbirini bütünleyen iki temel kavramdır. Bilginin kendisi ve bilme eylemi kadar, bilgiye sahip olmanın getirdiği sorumluluk kavramı da temel kazanımların başında gelir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde eğitim süreçlerini zenginleştirmek üzere disiplinler arası yaklaşımın yanında disiplinler üstü ve disiplinler ötesi yaklaşımlardan da yararlanılmaktadır.

Eğitim anlayışının somut tezahürleri olan öğretim programları, insanın bütün yönleriyle gelişimini esas almaktadır. Programlarda bilgi, beceri, eğilim ve değerler; yetenek, ilgi, ihtiyaç ve bireysel farklılıklarla güçlendirilerek ele alınmaktadır. Güçlü bilimsel temellere sahip programların teknik açıdan; gerektiğinde yenilenen, güncellenen, sadeleşen bir esnekliğe sahip olması ve aynı zamanda millî, manevi ve insani değerlerimiz istikametinde hayata geçirilmesi amaçlanmıştır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin nihai hedefi, yetkin ve erdemli insanlar yetiştirmektir. Yetkinlik ve erdemin merkezde olduğu öğrenci profilinde öğrencilerin bilgi, beceri, eğilim ve değerleri göz önünde bulundurulmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; insanı ruh ve bedenden oluşan bir varlık olarak göz önüne alan bütüncül bir eğitim anlayışı benimsemekte, yetkin ve erdemli bireylerin yetiştirilebilmesi noktasında özgün bir yaklaşım ortaya koymaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğrencinin bireysel gelişimini, ruh ve beden boyutlarını içeren bütüncül bir bakış açısı ile ele almaktadır. Bu model, öğrencilerin zihin gelişimlerinin yanı sıra beden ve duygu yönünden de gelişmelerini amaçlamaktadır. Çok yönlü düşünme becerisinin geliştirilmesini amaçlayan epistemolojik bütünlük; öğrencinin nasıl düşündüğü, bilgiye nasıl eriştiği ve bilgiyi nasıl öğrendiği gibi hususlarla ilgilidir. Model'de öğrenci profili oluşturulurken akademik gelişimin yanı sıra birey ve toplum çerçevesinde

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

başarı, deneyim ve öğrenme süreçleri dikkate alınmıştır. Aynı zamanda ahlaki bilinç ve estetik bakış açısı geliştirmek amaçlanmaktadır. Her öğrencinin Türk millî eğitiminin amaçlarına ulaşabilecek potansiyeli olmasından hareketle bu potansiyelin ortaya çıkmasını ve uygulamaya dönük hâle gelmesini sağlamada bütüncül eğitim anlayışı önemli katkılar sunmaktadır. Bu nedenle öğrenci profilleri oluşturulurken insanın çok yönlü gelişimi amaçlanmıştır. Bütüncül eğitim yaklaşımı esas alınarak oluşturulan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, insanın fitri özelliklerini koruma ve geliştirmeyi, karakterini olgunlaştırmayı, şahsiyet bütünlüğünü oluşturmayı merkeze alarak insanın kendi yeteneklerini ve potansiyelini ortaya çıkarmayı ve toplum ile insan arasında akılcı ve ahlaki bir uyum oluşturmayı hedeflemektedir.

Yeni öğretim programları kapsamında eğitim kademelerinde ölçme değerlendirmeye yönelik yeni yaklaşımlar getirilmiştir. Özellikle ilkökul düzeyi, öğrencinin başarı ve özgüven duygusunu kazanmasında kritik bir dönem olup bu dönemde öğrencinin okula uyum sağlaması, etkinliklere katılımı ve sınıf ortamına uyumu gibi kazanımlar ön planda tutulmaktadır. Bu nedenle, sınav temelli yaklaşım yerine öğrenci gelişim süreçlerinin dikkate alındığı bir ölçme ve değerlendirilmenin pedagojik olarak daha doğru olacağı değerlendirilmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli doğrultusunda hazırlanan öğretim programları, öğrencilerin edindikleri bilgileri doğru ve verimli bir şekilde kullanmalarını, bugün ve gelecekte ihtiyaç duyacakları becerileri kazandırmayı sağlayacak bir yapıda kurgulanmıştır.

OECD 2030 sürdürülebilir kalkınma hedefleri tüm ülkelerin eğitim sistemlerine yol gösterici olmak adına hazırlanmıştır. Öğretim programlarının sağlam temellere dayanması ve doğru şekilde yapılandırılabilmesi için ulusal ve uluslararası dokümanlar incelenmekte, küresel ölçekli uygulamalar da göz önünde bulundurulmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında kabul edilen öğretim programları, T.C. Anayasası'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı" başlıklı 42. Maddesinin 9. fıkrasında yer alan "*Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası antlaşma hükümleri saklıdır.*" hükmü doğrultusunda hazırlanmıştır.

Ayrıca, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 25.06.2012 tarihli ve 69 sayılı Kurul Kararı eki "İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi" ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 07.06.2013 tarihli ve 51 sayılı Kurul Kararı eki İmam Hatip Ortaokulu Haftalık Ders Çizelgesi'nin Seçmeli Dersler bölümünün "Dil ve Anlatım" grubu altında Yaşayan Diller ve Lehçeler dersi, seçmeli bir ders olarak yer almıştır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamındaki yeni müfredat taslağı, 26 Nisan-10 Mayıs 2024 tarihleri arasında askıya çıkarılmıştır. Kamuoyuna, görüş ve değerlendirmelerini Bakanlığımıza iletebilmeleri adına yaklaşık iki haftalık süre tanınmıştır. Müfredat taslağına askı süresince 67 bin 284 görüş iletilmiş, gelen tüm görüşler ilgili birimlerce incelenmiş ve değerlendirme süreci titizlikle yürütülerek uygun görülenler programlara yansıtılmıştır.

Bakanlığımıza bağlı ortaöğretim kurumlarında eğitimini sürdüren öğrencilerimizin akademik becerilerinin, gelişimlerinin desteklenmesi, öğrenme kayıplarının giderilmesi, tüm öğrencilerimize eşit öğrenme fırsatları sunulması, yardımcı kaynaklara erişimin kolaylaştırılması ve kaynak çeşitliliğinin artırılması amacıyla 12'nci sınıf öğrencilerimizin yararlanmaları için; "3 Adım Soru Bankası", "3 Adım Deneme Sınavları" ve "Dört Dörtlük Konu Pekiştirme Testleri" başlıklı yayınlar basılı olarak dağıtılmıştır. Ders kitaplarına yönelik e-çerik geliştirme, video, animasyon ve yüksek çözünürlüklü grafikler üretme, öğretim programlarının kazanımlarını destekleyici sorular, mobil uygulama, YKS hazırlık, OGM Materyal Soru Bankası, Çalışma Defteri, Öğrenci/Öğretmen Destek Sistemi, 3 Adım Soru

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bankası ve Deneme Sınavları, Dört Dörtlük Konu Pekiştirme Testleri, YKS'ye yönelik olarak tüm derslerin çıkmış sorularını ve soru çözümlerini içeren videolu çözümler, YKS Puan Hesaplama Motoru vb. çalışmalar ogmmateryal.eba.gov.tr adresinde öğrenci ve öğretmenlerin kullanımına sunulmuştur.

Yabancı dil sınavına yönelik olarak da alıştırmaya ve çoktan seçmeli soruları içermekte olan yardımcı kaynak ile öğrencilerin dil becerileri geliştirmek amacıyla hazırlanan "Grammar for YDT 11", "Grammar for YDT 12" ve "Vocabulary for 11" hazırlanarak yine aynı internet sitesi üzerinden kullanıma sunulmuştur. Ayrıca "English Skills Question Bank Grade 11" ve "Vocabulary for YDT 12" başlıklı kaynaklar da tamamlanarak ogmmateryal.eba.gov.tr adresinde yayımlanacaktır.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü sosyal medya hesaplarında ise, TYT ve AYT konu anlatımı ve soru çözümünün yanı sıra sınava hazırlık sürecinin yönetilebilirliğine yönelik rehberlik yayınları da yer almaktadır.

Bununla birlikte YKS sınavının TYT-AYT ve YDT oturumlarına yönelik hazırlanan denemeler aynı internet adresinde öğrencilerin kullanımına sunulmakta, devamında ise öğrenciler, "YKS Puan Hesapla" bölümü üzerinden durumlarını değerlendirmektedirler.

Mobil uygulama alanında ise, Dört Dörtlük Konu Pekiştirme Testleri, Dersler Cepte, OGM Materyal Soru Bankası, 3 Adım Soru Bankası başlıklı mobil uygulamalar öğrencilerin kullanımına sunulmuştur.

Özellikle YKS'ye hazırlık sürecindeki öğrencilerimize destek olmak, sınav hedeflerine ulaşmalarını kolaylaştırmak ve eğitimde fırsat eşitliğini güçlendirmek amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı Bireysel Öğrenme Platformu (MEBİ) hazırlanarak mebi.eba.gov.tr adresinde ve uygulama platformlarında yerini almıştır. MEBİ, içinde bulundurduğu dijital kaynakları ve interaktif materyalleri ile öğrencilerimizin derslerini pekiştirmelerine ve konu tekrarlarını istedikleri zaman yapabilmelerine imkân tanımakla birlikte öğrenciler ve öğretmenler başta olmak üzere bütün vatandaşların ücretsiz olarak kullanımına açılmıştır.

TRT ders anlatım videoları kapsamında 527 ders anlatım videosu hazırlanarak öğretmen ve öğrencilerimize sunulmuştur.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin uygulanmaya başlandığı 2024-2025 eğitim öğretim yılında 9. sınıfa yeni başlayan öğrencilere rehberlik etmek amacıyla, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından "Liseye Hoş Geldin" kitapları hazırlanmıştır. Bu kitaplar, öğrencilere lisede karşılaşacakları dersleri tanıtmak, programların işleyişini açıklamak, derslere nasıl çalışmaları gerektiğini ve başarıya ulaşmak için gerekenleri aktarmak; ayrıca, lise dönemi boyunca kullanabilecekleri eğitim platformları ve kaynakları tanıtmak ve örnek uygulamalar sunmak amacıyla oluşturulmuştur.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin uygulanmasında öğretmenlere yol gösterici olması amacıyla Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ve Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından özel eğitim akademisyenleri, alan öğretmenleri, özel eğitim öğretmenleri ve rehber öğretmenlerin katılımlarıyla gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda ortaöğretim düzeyinde kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla öğrenim gören öğrencilerin branş öğretmenlerine yönelik "Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamaları"na yönelik 12 öğretmen rehber kitabı hazırlanmıştır.

Ayrıca her öğrencinin biricik olduğu göz önünde bulundurularak "Farklılaştırılmış Öğretim ve Müdahale Stratejileri", "Özel Eğitim İhtiyacı Olan Öğrenciler ve Sosyal Kabulü ve Olumlu Sınıf İklimini Sağlama" başlıklı öğretmen rehber kitapları hazırlanmıştır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Öğrenci ve öğretmenlerimizin, derslerinde, araştırmalarında ve proje çalışmalarında istifade edebilecekleri faydalı linklerin yer aldığı “Dijital Öğrenme Köprüsü” ogmmateryal.eba.gov.tr hizmete sunulmuştur.

Bölgeler arası eşitliği azaltmak amacıyla IPA-II fonuyla desteklenen bir Avrupa Birliği projesiyle, özellikle de risk altındaki öğrencileri eğitim sisteminde tutmaya odaklanan önleme, müdahale ve telafi temelli bir model geliştirilmiştir. Zorunlu eğitimden erken ayrılmayı önleyecek etkin bir izleme ve önleme mekanizmasını hayata geçirmek adına erken okul terki riski altındaki öğrencilerin erken dönemde tespit edilmesini sağlayan Erken Uyarı Sistemi (EUS) yazılımı geliştirilmiştir.

Bakanlığımız, öğrenciler arasında akademik başarı farklılıklarının azaltılması amacıyla 2018-2019 eğitim öğretim yılında başlatılan İlkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP) hâlen ülke genelinde uygulanmaktadır. İYEP; ilkokulların 3. sınıfına devam eden, eğitim ve öğretim yılı içinde çeşitli nedenlerle *okuma, okuduğunu anlama, yazma becerileri ve doğal sayılar, doğal sayılarda dört işlem* gibi öğrenme alanlarında yeterli kazanımlara ulaşamayan öğrencilerin bu alanlardaki eksik öğrenmelerinin giderilmesini amaçlayan programdır.

Türkiye genelinde İYEP eğitimlerinde kullanılmak üzere öğrenciler için Türkçe ve Matematik Etkinlik Kitabı ve Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı, Bakanlığımız tarafından her eğitim öğretim yılı için okullara gönderilmektedir.

Temel eğitim düzeyinde öğrenme kayıplarının giderilmesi, önlenmesi ve öğretimin güçlendirilmesi amacıyla “Temel Eğitimde Öğrenme Kayıplarının Giderilmesi ve Öğretimin Güçlendirilmesi Projesi” başlatılmıştır. Özellikle deprem bölgesinde, kanıta dayalı uygulama ve müdahaleler yoluyla öğrenme kayıplarının giderilmesi etkin bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Projenin faaliyet göstereceği 12 il deprem bölgesinden ve deprem sonrasında en çok göç alan iller içerisinde seçilerek özellikle deprem sonrasında meydana gelen öğrenme kaybının giderilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Temel Eğitimde Öğrenme Kayıplarının Giderilmesi ve Öğretimin Güçlendirilmesi Projesi’nin etki analizi için pilot okullarda yapılan müdahale planı uygulamaları ile ön test ve son test yapılarak müdahale programlarının öğrenci başarısı üzerine etkisi tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre müdahale programlarının öğrencilerin akademik başarısı üzerinde olumlu katkıları olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmen ve okul idarecileri ile yapılan görüşmeler ile nitel veriler elde edilmiş ve nitel sonuçlar da nicel verileri desteklemiştir.

Eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı Bakanlığımıza kullanım izni verilen öğretmen kadroları çerçevesinde karşılanabilmektedir. Kontenjanlar ise öncelikle öğretmen istihdamında güçlük çekilen ve kalkınmada birinci öncelikli yerler olmak üzere, ihtiyaç olan alanlarda illerin doluluk oranları dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu planlamada ülke genelinde dengeli öğretmen dağılımı esas alınmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı resmi eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacını karşılamaya yönelik 20.000 sözleşmeli öğretmen alımına ilişkin duyuru Bakanlığımız internet adresinde yayımlanmıştır. Atama sürecine ilişkin iş ve işlemler devam etmektedir.

Derslik başına düşen öğrenci sayısının düşürülmesi için yapılan çalışmalar kapsamında 2003-2023 yılları arasında 372.995 derslik yapılmıştır. Bu dersliklerin 13.714’ü 2023 yılında yapılmıştır.

Taşıma uygulamasında kullanılan özel servis araçlarına ilişkin uygulamalar, Okul Servis Araçları Yönetmeği hükümlerince yürütülmekte; bu araçlara ilişkin tarifeler, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu gereği ulaşım koordinasyon merkezi (UKOME) ile 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ise il trafik komisyonları tarafından belirlenmektedir.